No. 35. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS- BLAD.

ZONDAG 24 MAART.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Maart.

De kamer der afgevaardigden heeft na eene tweedaagsche discussie het aangevraagd millioen voor de geheime uitgaven der policie met 225 tegen 169 stemmen toegestaan.

In de zitting van den eersten dag hebben de heeren *F. Barrot*, *Ledru-Rollin* en *de Lamartine* tegen het ontwerp, dat is tegen de staatkunde van het bewind gesproken. Vooral heeft de tweede dergenoemde redenaars zich in hevige bewoordingen uitgelaten en betoogd, dat het ministerie het vertrouwen niet mogt, noch kon bezitten, zoowel in de questie van het onderzoek der schepen als ten aanzien van het oostersche vraagstuk hadden de ministers de belangen van Frankrijk verwaarloosd; de heer *Ledru-Rollin* liet zich ten slotte zoo hevig uit, dat hij tot de orde moest geroepen worden.

In de zitting van den tweeden dag hebben de heeren *Isambert* en *Dupin* voornamelijk gesproken over den strijd, dien de geestelijkheid thans voert tegen de universiteit, en de houding die zij in den jongsten tijd inzonderheid na de aanbieding van het wetsontwerp op het middelbaar onderwijs, aangenomen heeft. De heer *Isambert* bemerkte dat de toekomst van het opkomend geslacht daarbij in gevaar wordt gebragt; dat de regten der Kroon daarbij zijn betrokken, dat de nationale Souvereiniteit daarbij wordt bedreigd. De geestelijkheid tracht thans, zeide de redenaar, onze nationale vrijheden omver te werpen. Om dit schuldig gedrag te regtvaardigen, heeft zij een voorwendsel gezocht, en beweert dat de godsdienst in gevaar is. Iederen dag worden, in een dagblad der geestelijkheid, de universiteit en de staatsinrigtingen aangevallen. Het ministerie maakt zich, zeide de spreker verder, deelgenoot van die vermetele aanrandingen. Waarom niet eene vrije concurrentie voor alle eerediensten geopend? Waarom worden verbodene godsdienstige vergaderingen aangemoedigd?

De minister van justitie heeft den redenaar wederlegd. Daarna had de heer *Dupin* het woord. Hij vroeg of men geneigd was, de aanvallen tegen de wetten, tegen de overheden, door priesters te dulden, wier roeping niet anders is, dan gehoorzaamheid aan het gezag en de wetten te prediken. Men heeft thans het voorbeeld gezien van een' priester, die geluk gewenscht wordt door een' bisschop, wegens eene veroordeeling door het hof van assises. Er ontbreekt nog slechts aan de gelukwensch van den priester aan den bisschop, wegens de afkeuring van diens gedrag door den staatsraad.

De heer *Carné* sprak vervolgens ten voordeele der geestelijkheid, waarop de heer *Dubois* in hevige bewoordingen heeft geantwoord. De heer *Lasteyrie* sloeg eene reductie op het gevraagd millioen voor, hetwelk werd verworpen. Daarop had de stemming over het ontwerp zelf plaats.

Terstond na deze nieuwe door het ministerie behaalde overwinning, heeft de heer *Guizot* zich naar den koning begeven en hebben de vreemde gezanten depeches naar hunne hoven gezonden.

In de zitting van gisteren heeft de kamer van afgevaardigden de discussie aangevangen over het ontwerp van wet aangaande de rekrutering van het leger en een aantal artikelen daarvan aangenomen.

— De tegenstand van de geestelijkheid tegen het bestuur in de zaak van het onderwijs wordt steeds grooter en opentlijker. De dagbladen harer partij deelen thans een tweeden brief, en wel van den bisschop van Valence aan den abt *Combalot* mede, om hem geluk te wenschen met zijn veroordeeling, die eene zegepraal was in de oogen van het katholijke en godsdienstige Frankrijk, terwijl de prelaat meent, dat gezegde abt daardoor een' trek van gelijkenis met zijn goddelijk voorbeeld had gekregen.

Het blad *l'Univers* maakt voorts een' brief aan den minister van justitie en openbare eeredienst bekend, welke onderteekend is door den kardinaal aartsbisschop van Lyon en door vijf bisschoppen. De hooge geestelijken geven hunne smart te kennen, en leveren des poods hun protest in tegen een ontwerp van wet, dat zij beschouwen als een aan het geweten opgelegden dwang, als beleedigend voor de godsdienst en als vernietigende het geloof. Na gezegd te hebben, dat het ontwerp vooral ten doel heeft, om de geestelijkheid in hare handelingen te belemmeren, gaan de bisschoppen over tot bedreigingen.

« Die afkeuring (aldus leest men in den brief) bemoeijelijkte de Regering, en nogtans was zij wettig, en voorzeker zou zij schitterender en meer eenstemmig worden, indien, waarvoor God ons behoede! het ontwerp, waartegen wij onze bezwaren inleveren, de goedkeuring der wetgevende magten mogt erlangen. De bisschoppen, de natuurlijke verdedigers der heilige leerstellingen, zouden, ofschoon zeer tot hun leedwezen, alsdan verpligt zijn, al hunne pogingen te vereenigen, en alle in hun bereik staande middelen te bezigen, om ten minste het rijk der dwaling te verminderen. En wie zou hen kunnen laken, indien men hen tot het uiterste dreef, dat zij alle geestelijke medemerking zouden weigeren aan een stelsel, dat regtstreeks en algemeen tegen de kerk gerigt is? »

— Ook de Aartsbisschop van Parijs heeft den brief beantwoord van den minister van eeredienst, van den 8sten Maart, waarbij deze de vroeger door hem en de bisschoppen der provincie Parijs aan den koning gerigte memorie afkeurt, en ook dit zijn antwoord wordt publiek gemaakt.

— De akademie van wetenschappen heeft den zoon van *Lucien Bonaparte*, *Karel*, Prins van Canino, tot haar corresponderend lid benoemd in de afdeeling der ontleed- en dierkunde.

— De tegenwoordigheid van den heer *Berryer* te Marseille heeft eene geheel andere uitwerking gehad dan men verwachtte, en die gedeputeerde, welke die stad als in zegepraal was binnengetrokken, heeft haar den 15 dezer bijna als een vlugteling moeten verlaten. Meer dan vijfhonderd personen hadden den herkozen afgevaardigde den 14 dezer een banket bereid; terwijl dit gegeven werd, hoorde men door de straten den marseillaanschen marsch zingen, en van tijd tot tijd den kreet uiten: *weg met Berryer!* Den volgenden dag doorliepen op nieuw talrijke volkshoopen de stad, schreeuwende, *weg met Berryer! weg met Guizot! nooit zal de Engelschman ons regeren! Leve de vrijheid!* Deze Republikeinschgezinden, met het driekleurig vaandel aan het hoofd, werden eindelijk handgemeen met de Legitimisten, en te midden dezer verwarring heeft de heer *Berryer* de stad verlaten en den weg naar Toulon ingeslagen.

— Blijkens een telegraphisch berigt uit Perpignan van den 17den Maart, is Koningin *Christina* des middags van den 12den te Valencia ontscheept. Luidens het berigt, bedekten 200000 menschen den weg van de reede naar de stad, zoodat de Vorstin eerst des avonds ten zeven ure in de stad is kunnen aankomen. De ontvangst was allerluisterrijkst. Den volgenden dag zou H. M. de reis voortzetten.

Volgens berigten uit Madrid tot den 15den Maart, was het stellig, dat Koningin *Christina* den 22sten te Aranjuez zou aankomen.

Men had te Madrid tijdingen van voor Carthagena, die deden voorzien dat ook deze stad spoedig zou bukken. Den 13den waren de belegeringsoperatiën voor de stad begonnen, maar spoedig had zich eene commissie bij den generaal *Roncali* gevoegd om over de overgave te onderhandelen.

— Te Madrid hadden geruchten eener verandering van ministerie geloopen, die plaats hebben zou terstond na de komst der koningin moeder. De heer *Zea Bermudez* zou dan met de zamenstelling van het nieuwe kabinet belast worden, waarvan onder anderen de heeren *Isturitz* en *Mazarredo* deel zouden uitmaken.

— Ter beurze van heden (21 Maart) waren gebleven de 5 pCt. 122,50; 3 pCt. 83,20; Nap. r. 102,65; Spaan. 5 pCt. 6⅞; Rom. L. 106 ½.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten Maart.

H. M. en prins *Albert* zijn gisteren van Claremont in deze hoofdstad wedergekeerd, nadat laatstgenoemde, den vorigen dag, het voorgenomen uitstapje naar het eiland Wight gemaakt had.

— Zijne Exc. de nederlandsche gezant *Dedel* heeft gisteren met den minister *Aberdeen* aan het bureau van buitenlandsche zaken gearbeid.

— De wet tot vermindering van de renten der 3½ pCts. annuiteiten heeft ook in het Hoogerhuis de goedkeuring verworven.

In dat Huis zijn maandag discussien ontstaan over eene petitie uit Glasgow, die door graaf *Fitz William* ondersteund werd en op den toestand van Ierland betrekking had. Zijne lordschap wilde dat de tienden en andere kerkelijke eigendommen in dat Land ten behoeve der onderscheidene parochien, waar zij geïnd werden, zouden worden aangewend, en wel, door die zoodanig onder de Geestelijken der Protestantsche en R. Katholijke Kerk te verdeelen, dat deze daardoor op gelijken voet mogten worden gesteld. De hertog van *Wellington* waarschuwde het Huis ernstig, aan zoodanige voorstellen het oor niet te leenen, daar zij niet alleen eene schending van het verdrag met het Iersch Parlement, maar de vernietiging van de grondslagen der Hervorming zoude te weeg brengen. Nadat de Bisschop van Exeter zijne hooge tevredenheid over deze rondborstige verklaring des hertogs had betuigd, die, zeide deze prelaat, al diens roemruchtige wapenfeiten in waarde nog overtrof, is tot de behandeling van andere onderwerpen overgegaan.

— Lord *Ashley* heeft in het Lagerhuis eene zegepraal behaald, welke men naauwelijks had durven voorspellen. Een zijner amendementen, tot vermindering der uren van arbeid in de fabrijken, voor vrouwen en kinderen, is namelijk, in weerwil der bezwaren, door den minister *Graham* daartegen in het midden gebragt, met honderd een en zestig tegen honderd drie en vijftig stemmen goedgekeurd.

— Sir *R. Peel* heeft in antwoord op eene hem door den heer *Rous* gedane vraag, gezegd geen grond te kennen voor het gerucht, dat de Koningin voornemens zou zijn een bezoek aan den Koning van Pruissen te Berlijn af te leggen.

— Te Liverpool heeft andermaal een zware brand gewoed, en wel laatstleden vrijdag nacht, in eene uitgestrekte loods, die tot bergplaats van katoen en zwavel diende. Het gebouw is geheel door de vlammen vernield, en de schade aan verbrande en bedorven koopwaren wordt op minstens twintigduizend ponden sterling geschat.

— Gisteren waren de 3 pCts. gecons. 98¾; Spanje 24⅝; dito 3 pCt. 35¼; Port. 47; Holl. 2½ pCt. 57 drie achtste; dito 5 pCt. 101¾; dito 5 pCt. O. I. 101¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Maart.

De *Staats-Courant* houdt heden het volgend besluit:

WIJ WILLEM II, enz.

Gezien de wet van den 6den Maart 1844 (*Staatsblad n°. 14*), houdende vaststelling eener buitengewone belasting op de bezittingen en daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening en bijdrage;

Gezien Ons besluit van den 7den Maart 1844 (*Staatsblad n°. 17*) en het daarbij vastgestelde *Reglement op de Vrijwillige Leening en Bijdrage, vermeld bij het eerste gedeelte der aangehaalde wet*;

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 21sten dezer, n°. 102/227 (geheim);

Hebben goedgevonden en verstaan, bij uitbreiding van de bepalingen van het in den hoofde dezes vermelde reglement, te bepalen, dat de bij art. 2 van hetzelve reglement vastgestelde termijn voor de openstelling der twee inschrijvings-registers, met *twee dagen* wordt verlengd, en dat alzoo tot *Donderdag den 28sten Maart 1844 ingesloten*, ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te *Amsterdam*, bij de onderscheidene Agenten van 's Rijks schatkist en bij al de Ontvangers der Directe belastingen, in de gemeenten alwaar zoodanige Agent niet aanwezig is, de twee Inschrijvings-registers geopend blijven.

Dit besluit wordt gevolgd door eene bekendmaking van Z. Exc. den Minister van Financiën, houdende:

»*In de eerste plaats:* dat de tot heden bekende Inschrijvingen in krachtens de wet van 6 Maart jl. opengestelde Leening en Vrijwillige Bijdrage niet meer bedragen dan *f.* 20,479,930 in de Leening, en *f* 272,511.22 in de Vrijwillige Bijdrage;

»*In de tweede plaats:* dat bij Koninklijk besluit van heden is bepaald dat de Inschrijving, krachtens die wet, met den 18den dezer maand geopend, in stede van met den 26sten te sluiten, nog zal opengesteld blijven *tot en met Donderdag den 28sten daaraanvolgende*, met welken dag de sluiting *onherroepelijk* zal plaats hebben.

»Tot deze verlenging van den aanvankelijk bepaalden termijn, heeft aanleiding gegeven de ervaring, dat bij velen nog niet genoegzaam werden ingezien de betrekkelijke voordeelen aan de vrijwillige deelneming in Leening of Bijdrage verbonden, en voorts het vertrouwen der Regering, dat, wanneer aan eene betere overtuiging eenigzins meer tijd gegeven wierd om zich meer algemeen te verspreiden, zij niet nalaten zal gewenschte vruchten te dragen.

»Zij, die desniettegenstaande nog mogten blijven aarzelen, om den aangewezen weg in te slaan, zullen zich zelven de nadeelige en lastige gevolgen van eigene nalatigheid te wijten hebben, en zich niet geregtigd zijn te klagen over hetgeen hun, welken zij zich zelven berokkend zullen hebben.»

Nog bevat de *Staats-Courant* van heden een koninklijk besluit, waarbij Gedeputeerde Staten der onderscheidene provinciën, bij deze, almede gemagtigd worden, om, op verzoeken van *stedelijke en gemeentebesturen* tot het te gelde maken van inschrijvingen op het grootboek der nationale werkelijke schuld, of andere fondsen, *uitgesluitend geautoriseerd wordende, ten einde de opbrengst daarvan te gebruiken tot voldoening van het bedrag, waarvoor die besturen het voornemen hebben in de vrijwillige geldleening, bij de wet van 6 Maart jl. (Staatsblad n°. 14) voorgeschreven, deel te nemen*, te beschikken; onder bepaling, dat de Gedeputeerde Staten bijzonder zullen toezien, dat de opbrengst der te geldemaking tot geen ander dan het bedoelde einde worde gebruikt.

— De *Staats-Courant* van donderdag hield: 1) de wet van den 10den Februarij 1844, betrekkelijk den achterstand over 1840 en vroeger (*Staatsblad* N°. 10); 2) de wet van den 6den Maart 1844, tot aanvulling der middelen over 1841, 1842 en 1843 (*Staatsblad* N° 13); 3) de wet van den 6den Maart 1844, bepalende de aflossing van schuld aan de Handelmaatschappij (*Staatsblad* N°. 15); 4) de wet van den 6den Maart 1844, tot regeling der vorderingen van wijlen Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf van Nassau (*Staatsblad* N°. 16).

— De *Staats-Courant* van gisteren hield een besluit van den 15den Februarij 1844, bepalende de plaatsing in het Staatsblad van de te Gent, tusschen de Nederlanden en België gesloten overeenkomst wegens de uitwatering van Vlaanderen.

— Tot leden der commissie van voorloopig en eind-onderzoek, bedoeld bij de wet der buitengewone belasting op de bezittingen, enz., van den 6den dezer, zijn door Z. Exc. den Heer Gouverneur dezer provincie, voor deze stad benoemd:

Commissie van voorloopig onderzoek: de heeren Mr. *C. Pels Riicken*, *J. R. Eeltiens*, *G. Molenbergh*, Mr. *J. Maasbomm*, *C. Huliermans* en *A. van Dongen*.

Commissie van eind-onderzoek: de heeren Mr. *F. van Gils*, *G. Buysen*, *H. H. van der Steenstraten*, *G. W. v. Alphen*, *J. Marijnen*, Mr. *G. de Man*, *Ed. Stuyck* en *J. C. de Lange*.

— Te Rotterdam heeft zich eene commissie van aanzienlijke ingezetenen gevormd, die uit aanmerking dat er onder de middelklasse niet weinigen gevonden worden, welke alleen door ongenoegzame bekendheid met den aard en de bepalingen der thans geopende vrijwillige geldleening, zich laten terughouden om daarin deel te nemen, te rade geworden zijn om zich te vereenigen, ten einde al de zoodanigen, die zich daartoe bij hen zouden willen vervoegen, naar hun beste vermogen behulpzaam te zijn in het verkrijgen der noodige inlichtingen en in het doen bewerkstelligen der inschrijvingen te hunnen behoeve op den minst bezwarenden voet. — Een loffelijk voorbeeld voorwaar, dat overal, maar vooral in steden van eenig belang navolging verdient.

— In het *Handelsblad* van heden leest men eene opwekking van den Gelderschen Notaris *J. Nijhoff* die al zijne ambtgenooten in Nederland opwekt, om in de tegenwoordige omstandigheden, door hun goeden raad en ijverige hulp, het belang van Vaderland en Koning werkzaam te zijn.

— In de *Rotterdamsche Courant* van Donderdag las men:

Alle verspreide geruchten, omtrent het bedrag der som, voor welke Z. M. de Koning deel in de vrijwillige geldleening genomen heeft, mogen als voorbarig worden aangemerkt, dewijl daaromtrent nog niets met zekerheid bekend kan wezen. Onder die, welke algemeen nog al geloof vinden, behoort dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden voor een *aanzienlijk* van zijne ..., zou hebben ingeschreven. Ook verzekert men, van goederhand, dat de deelneming van den heer *M. Vizuly van Kuren, en Dalem* in de geldleening zeer aanzienlijk is.

— De Minister van Marine heeft, den 19den Maart, aan alle ambtenaren en officieren bij de marine in dienst, de navolgende missive, L^a. A, N°. 93, gerigt:

»Daar op de ambtenaren en officieren, die uit 's Rijks kas worden bezoldigd, meer dan op ieder ander ingezetene, de verpligting rust, om de maatregelen der regering te helpen bevorderen, zoo worden dezelve bij deze herinnerd en *ernstiglijk* aangespoord om, voor zoo verre zij in de termen der wet mogten vallen, aan de vrijwillige geldleening of vrijwillige bijdrage, vastgesteld bij de wet van den 6den Maart 1844, *Staatsblad n°. 14*, deel te nemen, en dezelve tevens aangeschreven, om, na het verstrijken van den termijn voor de deelneming opengesteld, door het intermediair van hunne onmiddellijke chefs, aan den ondergeteekende op te geven, of zij *al* of *niet* zullen hebben ingeschreven, hetzij voor de leening, hetzij voor eene vrijwillige bijdrage.»

— Ook door Z. Exc. den Minister van Kolonien is eene circulaire geschreven, om den verkeerden indruk weg te nemen, welke uit het gerucht van het waarschijnlijk spoedig volteekenen der leening zou kunnen ontstaan, en om alle ambtenaren, officieren en gepensioneerden, ter betaling van het departement van koloniestaande, tot het deel nemen aan gezegde leening aan te sporen.

— De Gouverneur der Provincie Limburg heeft den 19den eene proclamatie uitgevaardigd tegen de woelingen van sommige personen, die tegen de uitvoering der wet van den 6 Maart ll. als strekkende om eene administrative scheiding van het Hertogdom te verkrijgen, en daarbij verklaard, dat de wet gehandhaafd zal worden, en dat Limburg een integrerend gedeelte van het Koningrijk blijft uitmaken, zoodat ieder zich de onaangename gevolgen zal hebben te wijten van eenen tegenstand tegen de genoemde wet.

— De agent van het ministerie van financien te Amsterdam heeft bekend gemaakt, dat bij hem als eene vrijwillige bijdrage voor het Vaderland is ingezonden, eene gift van *tien gulden*, met een bijschrift, waarvan de gever is een *daglooner*, die zich teekent *F. D. G.*

— De gemeente Waalwijk, welke kort geleden door een hevigen brand geteisterd werd, is den 18den dezer wederom het tooneel van een dergelijk onheil geweest. » In den avond van dien dag," schrijft men van daar, "is omstreeks half zeven ure, barstte in de woning van zekeren de *Kooy*, klompenmaker, wonende op de hoogte der Oude of Groote Kerk, een felle brand uit, die door den hevigen noordoosten wind dadelijk het geheele huis in lichtelaaije vlam zette. Het vuur deelde zich met eene verbazende snelheid aan de belendende en tegenoverstaande huizen mede, die meest allen met riet of stroo gedekt waren, zoodat reeds drie huizen in vollen brand stonden, alvorens de spuiten dezer gemeente in werking waren. Dadelijk snelden de spuiten uit Baardwijk, Besoijen en Sprang ter hulp, en bragten niet weinig bij om door bereidvaardigheid der ingezetenen en goede werking den brand meester te worden. Binnen twee uren tijds lagen niet minder dan zes huizen, een gedeelte der stalling voor de brigade maréchaussées met de geheele fourage in de asch. De paarden zijn gered. Nog twee belendende woningen zijn gedeeltelijk verbrand. De schade is onberekenbaar en de oorzaak voor alsnog onbekend. Meer dan dertig huisgezinnen zijn, ten gevolge dezer ramp, door de ingezetenen gehuisvest geworden. De gebouwen zijn alle voor brandschade verzekerd."

— De *Gorinchemsche Courant* schrijft uit Noordeloos van den 22sten dezer:

» Gisteren avond omstreeks acht ure, had alhier een hevige brand plaats, waardoor de bouwmanswoning van *H. van Dool*, benevens 17 stuks vee, binnen weinig tijds eene prooi der vlammen zijn geworden; slechts met veel moeite zijn nog drie paarden en eenig huisraad gered — de woning was niet tegen brandschade gewaarborgd, waardoor derzelver inwoners op het oogenblik zonder middel van bestaan zijn."

— Uit Amsterdam schrijft men van 20 Maart:

» Gisteren morgen, tusschen 11 en 12 ure, is in de Tuinstraat twist ontstaan, tusschen zekeren aldaar woonachtigen *Hendrik Haakmeester*, en deszelfs zoon *Henry Haakmeester*, en is ongelukkig het gevolg hiervan geweest, dat door den vader niet alleen aan zijnen zoon, met een scherp werktuig verscheiden wonden aan het hoofd en in den regter arm, maar ook aan zijne vrouw *Hendrina Hennis*, die tusschenbeide wilde komen, insgelijks eene wond aan den regter arm is toegebragt. De beide verwonden zijn vervoerd geworden naar het Gasthuis alhier, alwaar zij thans worden verpleegd. De pleger van deze gewelddadigheden heeft in de eerste oogenblikken veel van de zaamgevloeide menigte te lijden gehad, en heeft zijn behoud aan de kortstondige arrestatie te danken."

— Uit Nijmegen schrijft men van 17 Maart:

» In eenen brief, bij ons uit Millingen ontvangen, wordt een treurig tafereel opgehangen van den toestand van dat dorp en den geheelen polder Duffelt, welke geheel zijn overstroomd. Alle veldgewassen, welke zeer veel beloofden, worden als verloren beschouwd. Deze inundatie heeft plaats gehad, ten gevolge van de inundatie van den polder de Ooy, waarvoor eene zoo groote vlakte bouwland als de Duffelt jaarlijks wordt prijs gegeven. De Ooysche dijk is zeer laag aangelegd en heeft nog lage overlaten, waarvoor bijna jaarlijks de Ooysche polder, tot nut van het weiland, wordt onder water gezet. Het dorp Millingen verarmt door deze jaarlijksche overstroomingen zoo zeer, dat het grootste gedeelte van deszelfs bevolking thans zonder brood is, terwijl de voorraad van aardappelen ten einde en de behoefte aldaar zeer dringend is.

» Mogt toch door het Gouvernement, » zoo eindigt deze brief, » het oog eens gevestigd worden op de Duffelt, en het daarhenen geleid worden, dat of de Ooysche rivierdijk verhoogd wierd, of dat er een hooge dam wierd opgeworpen, tusschen het weiland van de Ooy en het bouwland van de Duffelt."

— Men schrijft uit Groningen, onder dagteekening van den 18 dezer, het volgende:

» De heden ingekomen berigten nopens den waterstand in het Westerwoldsche luiden, over het geheel, niet zoo gunstig, als men, bij de weêrgesteldheid in de laatste dagen en voor de afstrooming gunstige winden, had mogen verwachten.

» Ofschoon wel het water op de Beneden-Aa aanmerkelijk was gezakt en de Statenzijl sterk afstroomde, teekende het, in den avond van den 15 dezer, aan het Verlaat te Bult, weder 4 duim hooger dan in den avond van den vorigen dag; terwijl de Sellingerdijk, tegenover het Sellingermeer, bij den sterken oostewind, andermaal is doorgebroken, waardoor weder verhoogde waterstand te Wedde en omstreken te wachten is.

» De dijk tusschen Bellingwolde en Vriescheloo wordt steeds versterkt en bewaakt. Men vreest echter, dat zoo de stand van het water niet spoedig lager wordt, hier of daar eene verzakking in dien dijk zal plaats hebben, uit hoofde der slechte hoedanigheid van den grond op vele plaatsen.

» De toestand der ingezetenen van het dorp Vriescheloo is allertreurigst. Velen moesten, met hunne have en vee en met de goederen, welke zij konden medevoeren, hunne woningen nog eenigen tijd verlaten. Anderen hebben nog eenigen tijd getracht, door omdijking, hunne huizen tegen het water te beveiligen; doch moesten later met schepen gered worden, toen die huizen, wegens den aanhoudenden storm, naauwelijks waren te naderen. Sommige woningen hebben groot gevaar geloopen, van door den slag van het water in te storten. In de laatste dagen had er echter reeds eenige ontlasting van water plaats, en, bij den lageren stand van de Aa, stelde men zich voor, de ontlasting op die rivier te bevorderen, wanneer slechts de weêrsgesteldheid bij voortduring gunstig bleef."

— In de Javaansche Couranten tot den 25sten November ll. leest men het volgende:

» BATAVIA, 17 November 1843.

» De hoofdplaats Grissee is in den nacht van den 1sten op den 2den dezer, ten half een ure, en in den namiddag van den 5den daaraanvolgende, omstreeks half drie, door zwaren brand geteisterd, waardoor zij met uitzondering van de zoogenaamde oude stad of Europesche, het Chinesche en Maleische of Arabische kamp, in twee dagen, eene prooi der vlammen is geworden. Al de door de Europesche en inlandsche ambtenaren tot blussching van den brand aangewende pogingen werden verijdeld, door de felle zuid-oostewinden en de sedert eenen geruimen tijd geheerscht hebbende droogte.

» 2,075 huizen, waaronder 99 steenen gebouwen, zijn in de negen afgebrande kampongs vernield; 6,000 zielen worden daardoor in de grootste armoede gedompeld en vier menschen zijn omgekomen; de schade hierdoor veroorzaakt, zoo aan vastigheden, kleederen, huisraad, koopwaren, zilver, koper- en papieren geld, vee, als anderzins, wordt geschat op ruim ƒ 266,000. De oorzaak van den brand is niet ontdekt; dezelve wordt echter algemeen toegeschreven aan een ongelukkig toeval."

» BATAVIA, 24 November 1843.

» Op den 12 November is tegen het middaguur te Grissee op nieuw brand ontstaan en wel in de kampongs Patjietan en Gepoerd, welken het echter gelukt is des namiddags ten drie ure meester te worden, nadat elf steenen en zeven en dertig bamboezen huizen geheel waren vernield; het ontstaan van den brand wordt toegeschreven aan onvoorzigtigheid."

Z. M. Koning *Karel XIV Johan* is den 8sten dezer zacht ontslapen. Nadat de Koning den 5den door eene onmagt was overvallen geworden, waren den 6den Hoogstdeszelfs krachten, schoon zonder koorts of pijn, nog gedurig afnemende. Het bulletin van den 7den zeide, dat Zijner Majesteits toestand zich in de laatste vier en twintig uren verergerd had, en dat de onrustigheid, welke zich vooral des nachts opdeed, in een stil zijn overgegaan was. Ten gevolge van dit bulletin werden in de slotkapel gebeden begonnen en de schouwburgen gaven geene voorstellingen meer. Den 8sten des morgens was de Koning nog zwakker dan den vorigen dag, begon moeijelijkheid in het slikken te ondervinden en viel tegen 4 ure in eene verdooving, welke tot kort aan zijn levenseinde duurde. De officiële aankondiging van dit sterfgeval in de *Zweedsche Staats-Courant* van den 8sten luidt als volgt:

» De Grootmagtigste Koning van Zweden, Noorwegen, der Gothen en Wenden, *Karel XIV Johan*, is heden, Vrijdag den 8sten Maart ten 3½ ure des namiddags, na eene langdurige ziekte, gerust en stil ontslapen, tot innige droefheid en verlies voor onzen thans regerenden allergenadigsten Koning, H. M. de Koningin, H. M. de Koningin-weduwe, Hunne Kon. Hoogh. den Kroonprins, den Erfvorst en de Koninklijke Prinses, gelijk ook voor alle getrouwe onderdanen. — Deze thans regerende Koning *Oscar*, Koning van Zweden, Noorwegen, der Gothen en Wenden, vaardigde hierop uit en onderteekende voor den Staatsraad zijne Koninklijke verzekering; na welke de generaliteit, het hof, de tegenwoordig zijnde chefs der regementen en dorpstaven, de justitie-raad, de presidenten en lands hoofdlieden en verscheiden lijfbeambten van Zijne Majesteit hunnen eed van trouw en huldiging aflegden.

» Z. M. heeft in genade uitgevaardigd de volgende:

Genadige bekendmaking, betreffende Hoogstdeszelfs overneming van het rijks-bestuur in hoedanigheid als Koning van Zweden, Noorwegen, der Gothen en Wenden.

Wij *Oscar I*, door Gods genade Koning van Zweden, Noorwegen, der Gothen en Wenden, aan alle onze getrouwe onderdanen, die in Zweden gezeten zijn of wonen, onze bijzondere gunst, genadige toegenegenheid en gunstige wil, met God den Almagtige. Met dezen onzen eersten groet aan u gaat eene boodschap van rouw over het land Zweden. Onze hoogstgeliefde Heer Vader, Koning van Zweden, Noorwegen, der Gothen en Wenden, *Karel XIV Johan*, heeft den loop van zijn aardsche leven voleindigd. Van de roemvolle baan, op welke hij als Koning meer dan een vierde eener eeuw lang met onverminderde kracht uwe vrijheid en regten beschermd en onvermoeid voor 's lands welzijn gewaakt heeft, is hij door den dood in eene betere wereld verplaatst, om aldaar het eeuwige leven te genieten; terwijl de jaarboeken voor altijd de gedenkwaardige daden en de grootheid der eigenschappen verkondigen zullen, welke hem de verheffing tot twee troonen en de liefde en dankbaarheid van twee door hem vereenigde volken verschaft hebben. — Deze vereenigde troonen van Zweden en van Noorwegen hebben wij nu beklommen, om beide die koningrijken volgens de in kracht zijnde grondwetten, en de in het jaar 1815 door de rijksstenden van Zweden en den storthing van het rijk Noorwegen aangenomen rijks-acte te regeren; en hebben wij daarbij de koninklijke verzekering gegeven, welke, wegens het rijksdagbesluit van den 2den Mei 1810, door Koning en Stenden vastgesteld geworden is. — De beschikking der Voorzienigheid eerbiedigende en haren vermogenden bijstand afsmeekende, voeden wij, onder onze bittere droefheid, den geruststellenden troost, dat, wanneer wij ons met onverminderden ijver en de geregte vervulling onzer Koninklijke pligten toeleggen, uwe trouwe liefde,

van uwen thans in de ruste ingeganen Koning op ons overgedragen, onze regering sterk en gelukkig zal maken. Wij blijven u allen te zamen met alle Koninklijke genade en welwillendheid toegenegen, en wel inzonderheid genadigst aanbevelende in de hand van God den Almagtige.

Op *Stockholms Slot*, den 8sten Maart 1844. OSCAR."

— Men meldt van de Noordzee, onder dagteekening van den 12 dezer, op grond van een schrijven uit Washington, van den 12 februarij, dat de Regering der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, na vruchteloos bij Denemarken te hebben aangedrongen op afschaffing van den sondtol tegen eene billijke schadevergoeding, besloten zou hebben, om de eerste koopvaardijschepen, die amerikaansche koopwaren naar de Oostzee brengen, eene bedekking van oorlogsschepen mede te geven. Deze koopvaardijschepen zouden door de Sond passeren en geen tol betalen, terwijl de oorlogsschepen die voor alle belemmeringen van den kant van Denemarken zouden hebben te vrijwaren. Van de in Amerika in lading liggende schepen waren twee naar Stettin, vijf naar St. Petersburg en één naar Stockholm bestemd. Als begeleidende oorlogschepen noemt men het linieschip *Pennsylvanie*, van 120 stukken, de fregatten *Raritan* en *Princetown*, van 60 en 50 stukken, en de brikken *Truxton* en *Purpose*, van 16 en 12 stukken. Het opperbevel over dit smaldeel zou de commodore *Stewart* op zich nemen.

192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

5e Trekking. No. 7033, *f* 1500; Nos. 9818 en 11272, ieder *f* 1000.
6e — No. 9448, *f* 20,000; No. 10712, *f* 1000.
8e — No. 2373, eene premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Maart*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 57⅝, ⅞, dert. zest.; 5 pCt. 100 een zest., 100; Syndic. 4½ pCt. 95¾, ⅞; dito 3½ pCt. 82 drie achtste; Handelm. 147¾; O. Indie 5 pCt. 99⅝, ¾, elf zest.; Aand. Holl. Spoorw. 99, 97½; Ardoins 21⅝; dito Coupon 29 zeven zest., ⅛; Fransche uitgest. 7 elf zest.; Portug. te Lond. 40¾, ½, ⅝; Rusland 4 pCt. 90¾; Amerika Bankact. 7, 6 elf zest.; Braz. 82¼; Columb. 11⅞; Peruanen 16 dert. zest.

J. B. WALLAGH,

DENTISTE VAN DE RESIDENTIE 's GRAVENHAGE,

heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij, wegens vermenigvuldigde bezigheden, zich genoopt ziet zijn verblijf alhier te verlengen, en mitsdien zijn vertrek uitgesteld heeft tot uiterlijk *Vrijdag den 29. Maart* aanstaande.

Tot zoo lang dus is hij nog voor een' ieder te spreken, of te ontbieden, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan bij degenen, die verlangen MECHANIEKE of KUNSTTANDEN ingezet te hebben, verzekerende dat dezelve volkomen tot vermaling der spijzen geschikt zijn, en geene de minste onaangenaamheid of pijn, gedurende het inzetten veroorzaken. Hij zuivert ook TANDEN en maakt dezelve Ivoorwit; trekt KIEZEN en TANDEN op de behendigste en minst gevoelige wijze, al ware het dat er geene Kroon meer aanwezig was, plombeert HOLLE KIEZEN met het vermaarde Mineraal *SUCCEDANEUM*; terwijl hij zich tevens bij het uitgangeren der KINDER-TANDJES bij Ouders aanbeveelt. Voorts heeft hij bij hem te bekomen alle middelen, dienstig tot onderhoud en zuivering van MOND en TANDEN.

Is gelogeerd bij de Weduwe COPPENRATH, in den *Gouden Leeuw*, en zal eenige dagen vertoeven.

** Bij F. X. BOEX, in het Magazijn, in de Nieuwstraat alhier, zijn aangekomen en tot zeer voordeelige en vaste prijzen verkrijgbaar, tegen *contante betaling*:

Zwart, Blaauw en Gekleurd VERVIERSCH LAKEN, Zwart en Gekleurd SATIN DE LAINE voor PANTALONS, KATOENEN BROEKSTOFFEN in onderscheiden prijzen, Wit en Blaauw echt VLAAMSCH LINNEN en meer andere Soorten van WOLLEN en KATOENEN MANUFACTUREN.

** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe regterlijk benoemd, op *Maandag den* 1. *April* 1844 des avonds ten zeven ure, in het Koffijhuis van J. JONKERS, te *Breda*, in het Openbaar OPVEILEN, en 14 dagen daarna Finaal VERKOOPEN:

Twee HUIZEN naast elkander, met TUIN, PLEINEN en ERF, en In- en Uitgang naar de Straat, langs weêrszijden, gemerkt: A. 64 en A. 65, gestaan en gelegen te *Breda*, aan de Oostzijde van de Ginnekenstraat, Kadastraal bekend Sectie B, het eene onder No. 1131, ter grootte van 2 Roeden en 3 Ellen en het andere onder No. 1134, ter grootte van 1 Roede en 49 Ellen. — Te aanvaarden met 1° Mei aanstaande. — Zijnde ter bezigtiging tot den laatsten Zitdag, elken *Maandag* en *Woensdag*, des namiddags van 2 tot 5 ure.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

** K. H. BODE, Notaris te 's *Prinsenhage*, zal op den 29sten *Maart* 1844, VEILEN en op den 19den *April* daaraanvolgende VERKOOPEN, telkens des avonds ten 7 ure, bij de Gezusters PISTORIUS, aan de Haven te *Breda*,

Eene HUIZINGE, TUIN en ERVE met twee PAKHUIZEN, van ouds genaamd de *Groene Deken*, staande te *Breda*, op den Haagdijk, Letter B, No. 318, voorzien van 1 Winkel, 3 Beneden- en 8 Bovenkamers, Keuken, Pomp- en Regenput, 2 Watervrije Kelders, 2 Zolders, Binnenplaats met Bergplaats, Sectie A, Nos. 347 en 348, groot 6 Roeden, 8 Ellen.

In gebruik te aanvaarden, 15 Mei 1844, en inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK, DER *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, wonende te *Ginneken*, zal, op *Woensdag den 27. Maart* 1844, des morgens te 9 ure, ten Huize en Herberge van PIETER DIELEMAN, in de *Bloemkool*, onder *Prinsenhage*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, te *Breda*,

in het OPENBAAR VERKOOPEN:

1°. *In het Liesbosch, onder 's Prinsenhage.*

45 Kavelen EIKENBOOMEN, EIKEN- en BEUKEN DUNSEL, SNOEITAKKEN, en een hoop BRANDHOUT op de Houtwert.

2°. *In het Masbosch.*

12 Kavelen BEUKENBOOMEN, één' kavel ESSENBOOMEN, op de *Hoeve*, in pacht bij C. VAN HAPEREN, en een halven kavel jong Plantsoen in het Sterrebosch.

3°. *In het Ulvenhouts-Bosch.*

4 Kavelen EIKEN-, ESSCHEN- en BEUKENBOOMEN, een kavel NOTENBOOMEN, aan het Plantaadjemeestershuis; alsmede 4 Kavelen SNOEITAKKEN en BEUKENBOOMTAKKEN, SPAANDERS enz. in het Oudeikenpark.

De Voorwaarden der Verkooping liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester te *Breda*, terwijl nadere Informatiën te bekomen zijn, bij de Boschwachters en Voorwerkers in de respective Bosschen, bij welke Beambten tevens te bekomen zijn, gedrukte Notitiën van de omschrijving van elken Kavel.

GINNEKEN, den 14. Maart 1844.

De Rentmeester, voornoemd,
W. E. E. VAN DER BORCH.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT ZWALUWEN.

PUBLIEKE VERPACHTING VAN
HOOI- EN WEILANDEN,

gelegen onder HOOGE en LAGE ZWALUWE.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Zwaluwe*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, op *Woensdag den* 3. *April* 1844, des voormiddags ten 9 ure precies, ten Huize en Herberge van NICOLAAS P. DE VRIES, te *Hooge Zwaluwe*, bij opbod en afslag met Strijkgeld met den hoop VERPACHTEN:

1°. In den Polder *het Schuddebeurs*, onder de *Lage Zwaluwe*, 3 partijen, om tweemaal te hooijen.

2°. In den Polder *de Harmonie*, onder de *Hooge Zwaluwe*, 8 partijen, om te worden geweid.

3°. In den *Willem Frederik Polder*, onder de *Hooge Zwaluwe*, 17 partijen, om te worden geweid.

4°. In den *Maria Polder*, gelegen als voor, 2 partijen, om te worden geweid.

5°. In den Polder *den Ossenkop*, onder *Hooge Zwaluwe*, 17 partijen, om eenmaal te worden gehooid, met uitzondering der Kade, welke zal moeten worden beweid.

6°. Den geheelen Polder *het Kwistgeld*, onder de *Lage Zwaluwe*, in 18 partijen, om eenmaal te worden gehooid.

De Voorwaarden der Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester, alsmede bij den Notaris voornoemd, en bij den Rentmeester nadere informatiën te bekomen zijn.

ZWALUWE, den 8. Maart 1844.

De Rentmeester voornoemd,
H. G. BECKING.

NB. De onkosten van Verpachting, welke ten lasten van de Pachters zijn, bedragen 10 Centen per Gulden.

De Verpachting geschiedt overigens om Guldens van 106¼ Cent het Stuk.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.